

Ariadna Gierek

– profesorka okulistyki ze Śląska

Strona | 1

Polecana/Omawiana książka:

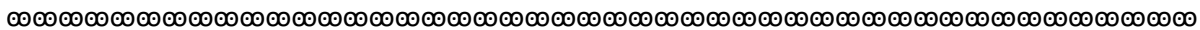
**Dariusz Kortko, Judyta Watōła: Czerwona Księżniczka.
Prof. Ariadna Gierek-Łapińska synowa I Sekretarza PZPR.
Agora S.A., Warszawa 2012. Dopisek u dołu okładki:
MIŁOŚĆ, WŁADZA, MEDYCINA.**

Seria: Profesorki Super-Babki
Odcinek nr: 71

Bohaterką kolejnego odcinka jest Pani Profesor Ariadna Gierek. Eseista przybył na Śląsk, na studia w 1974. Tu mieszkała duża część jego rodziny. U babci, siostry babci, siostr dziadka zawsze były śląskie gazety. Trwała era socjalizmu.

Jakich plotek można było się o Naszej Bohaterce nasłuchać np. że to córka Leonida Breżniewa lub przynajmniej Rosjanka. A my mieliśmy panią Profesor Rosjanekę – dr Olę Macedońską-Nosalską (doktorat w Moskwie, 2-3 lata wcześniej). Wszyscy studenci ją lubili – super naukowiec i super dydaktyk. Zatem dla mojego kręgu znajomych nawet gdyby nasza Bohaterka była Rosjanką, nic by to nie obniżało Jej oceny. Ale Pani Ariadna Rosjaneką nie jest!

To druga książka ze słowem 'księżniczka' w tytule – poprzednia była „radowa”. Książka ma 236 stron, miękko-twarde okładki, gruby papier, dość duży druk. Jest zszywana, ma duże marginesy, zatem łatwo obraca się strony i wygodnie się czyta. Na przedniej okładce jest zdjęcie Bohaterki, a na tylnej stronie słowo od autorów. Kto to tytułowy „I Sekretarz PZPR¹”? W rozdziale pierwszym są notki biograficzne ludzi związanych z Heroiną m.in. właśnie Edwarda Gierka, jego żony - Stanisławy Gierek, ich synów i innych. Jest życiorys Bohaterki, są Jej osiągnięcia i kłopoty osobiste. Eseista omija takie tematy, kto chce to musi sam drążyć, czytać lub/i klikać. W książce jest kilkadziesiąt zdjęć Jej samej i Jej rodziny, zatem także i Edwarda Gierka, czyli teścia Bohaterki.

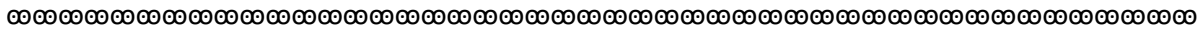
On nie jest główną postacią, ale trzeba kilka linijek o nim napisać. Eseista studiował na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, a potem pracował przez 6 lat w tym mieście. W Katowicach stał już Spodek, w nim zorganizowano inaugurację roku akademickiego dla całego Śląska, dla wszystkich uczelni jednocześnie. Oprócz wszystkich rektorów, byli oczywiście członkowie zarządu PZPR z województwa katowickiego, ale także I sekretarz partii – rezydujący w Warszawie. Miał do studentów przemówienie. Co ciekawe dla instytucji naukowych Śląska kupiono kilkadziesiąt ówczesnych komputerów z USA. Mieliśmy wykłady i laboratorium z metod numerycznych. Pisaliśmy programy na te komputery (WANG). Dla nas sprawdziły się jego zapowiedzi. W drugiej części imprezy mieliśmy przedpremierowy seans szerokoekranowy (na cały SPODEK) filmu POTOP. Byliśmy dowiezieni autobusami z Gliwic. Co za organizacja! Każdy ma własną ocenę okresu władzy Gierka.

Politechnika Śląska ma trzy kampusy w Gliwicach, Zabrze i Katowicach. Synowie Edwarda Gierka pracowali w oddziale w Katowicach. W moich czasach był nawet punkt konsultacyjny w Rybniku.

Nasza bohaterka pochodzi z Wilna, tam się urodziła!! Wiadomo, po wojnie Jej rodzice (i cała rodzina) zostali przesiedleni – trafiło na Śląsk. Są Jej zdjęcia z rodzicami, z dziadkiem, z siostrą. Ojciec Teodor Zankowicz był urzędnikiem, wielu krewnych miało wyższe wykształcenie. Dlaczego wybrał z żoną Klarą takie

¹ <https://www.gosc.pl/doc/5220674.70-lat-temu-powstala-PZPR>; informacja o powstaniu PZPR.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Polska_Zjednoczona_Partia_Robotnicza; z Wikipedii.

imiona dla swoich córek: Ariadna² i Tatiana³, wyjaśnienia w książce nie ma. Czy Teodor lub Klara są teraz popularne? Dziś (prawie) nikt nie uczy się ani Greki, ani Łaciny - dlatego obecnie nie możemy tego pojąć... Pan Teodor⁴ miał brata Serafina oraz siostrę Larysę. To zupełnie inny przedwojenny, kresowy, wielokulturowy świat. Polska ma piękną tradycję.

Strona | 3

Nasza Heroína poznała syna Edwarda Gierka – Adama⁵ – będąc jeszcze studentką medycyny. On zaprosił Ją do swoich rodziców. Autorzy omawianej książki dotarli do wielu osób, notatek, dokumentów, artykułów itd. Piszą iż nasza Bohaterka, była zdziwiona skromnie urządzonego mieszkaniem I sekretarza PZPR na Śląsku. Zostali małżeństwem – Ariadna i Adam. Co ciekawe jej siostra Tatiana wyszła za mąż za brata Jej męża - Jerzego. Też była studentką medycyny, a potem lekarzem, profesorem laryngologii, też w Śląskiej Akademii Medycznej – obecnie Śląski Uniwersytet Medyczny. Dziś - siostra Bohaterki - już nie żyje⁶.

Eseista zwykle czyta książki po kilka razy, czasem wręcz z przesuwaną karteczką. Stara się znaleźć błędy rzeczowe lub edytorskie. Dziś prof. Adam Gierek jest posłem do Parlamentu Europejskiego. Był na stażu w Moskwie, jak podają źródła na Uniwersytecie Samochodowo-Mechanicznym. Nie mogę tej uczelni wyklikać, może pomyłka. W Moskwie, jak w Londynie, jest ok. 20 uczelni. Eseista był w dwóch: MADI⁷ – Moskiewski Instytut Automobilowo-Drogowy na Prospekcie Leningradzkim oraz MFTI⁸ (Moskiewski Instytut Fizyczno-Technologiczny)

² Imię Ariadna wywodzi się z języka greckiego, w którym słowo "ari" znaczy "naj", natomiast "adne" "czysta, święta, szlachetna". Najbardziej znaną postacią noszącą to imię była **Ariadna znana z greckich mitów**, córka Minosa, która pomogła Tezeuszowi wydostać się z labiryntu Minotaura, dając mu kłębek nici. Z tego właśnie mitu wziął się popularny związek frazeologiczny "**nić Ariadny**", oznaczający rozwiązanie problemu lub sytuacji, czy też wskazówkę. Z języka greckiego imię to oznacza "najczystsza, najświętsza, najszlachetniejsza".

³ **Tacjana, Tacjana** – imię żeńskie pochodzenia rzymskiego; żeński odpowiednik męskiego imienia **Tacjan**. Po rosyjsku **Tatiana** i tak przejęte zostało do języka polskiego. Znana jest bohaterka utworu „Jewgienij Oniegin” Aleksandra Puszkina o tym imieniu.

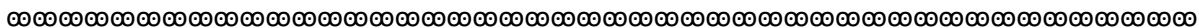
⁴ https://www.myheritage.pl/names/teodor_zankowicz; o ojcu Bohaterki.

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Uczelnie_w_Moskwie;
https://pl.wikipedia.org/wiki/Narodowy_Badawczy_Uniwersytet_Techniczny_%E2%80%99EMISis%E2%80%9D;
https://pl.wikipedia.org/wiki/Rosyjski_Pa%C5%84stwowy_Uniwersytet_Technologiczny_im._K.E_Cio%C5%82kowskiego;

⁶ W 2017 roku „[...] zmarła w wyniku ciężkiej i długiej choroby. Jej pogrzeb odbył się [...] w **sosnowieckiej cerkwi prawosławnej Świętych Wiery, Nadziei, Luby i matki ich Zofii w Sosnowcu**.” To może świadczyć, iż jej rodzice byli wyznania prawosławnego, ale w książce o tym się nie pisze.

⁷ <http://en.madi.ru/>; informacja o Uniwersytecie.

⁸ <https://mipt.ru/english/>; informacja. Eseista był na konferencji z zakresu Grafów.

w mieście Dołgoprudnyj⁹. To około 20 km od centrum Moskwy. Być może chodziło o MADI w przypadku Adama Gierka. To ogromny Uniwersytet. Zatem może MADI???

Strona | 4

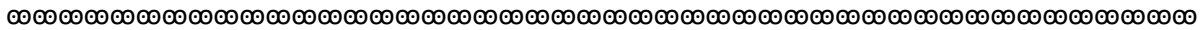
Na Śląskiej Akademii Medycznej pracowała ciocia eseisty, studiował brat, żona, wielu kolegów i koleżanek ... Ostatnio był film „Bogowie” o prof. Relidze i jego szkole kardiologii. Generalnie w okresie Gierka uczelnie na Śląsku miały okres rozkwitu. Mój nauczyciel z teorii grafów dr Jerzy Kaczmarek co dopiero wrócił ze stażu w Paryżu. Kolejny pracownik wyjechał na staż, też do Francji. Prof. Piotr Antosik wrócił z pobytu w USA¹⁰. W przerwie między wyjazdami, prowadził dla nas (gościnnie) seminarium. W grupie studenckiej był kolega z Wietnamu - inicjały D.Q.T. Co ciekawe – nauka języków obcych była na najwyższym poziomie. Gdy zacząłem pracę jako asystent; zacząłem ją letnim wyjazdowym kursem angielskiego w okolicach Zawoi.

Wracajmy do Bohaterki. Wspinała się po stopniach kariery zawodowej, swoim wielkim trudem i dzięki swojej niezwykłej wiedzy i pasji!!! Współpracowała z Niemcami, potrzebne były specjalne przyrządy optyczne m.in. produkowane przez znane zakłady optyczne ZEISS Jena. Wyjeżdżała na wakacje z Teściami na Krym, kilkakrotnie. Tam spotykali się z najwyższymi dygnitarzami Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego. Okazuje się, że Ona jeździła też jako osoba towarzysząca Edwardowi Gierkowi w czasie wizyt rządowych. Będąc na Kubie – zrobiły sobie przerwę (wraz z siostrą) na spotkanie z wujkiem Anatolem na Florydzie w USA. Zawiezione zostały tam i z powrotem specjalnym samolotem. Ochrona nie dostała wizy!!! Musieli zostać w samolocie. Po kilku godzinach pobytu na wymarzonym spotkaniu wróciły Obie na Kubę, a potem do Katowic.

Przez pewien czas na początku kariery dojeżdżała do pracy do Bytomia, ale osiągnąwszy tytuł profesora, objęła stanowisko kierownika kliniki przy ul. Francuskiej w centrum Katowic. Później udało się jej doprowadzić do

⁹ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Do%C5%82goprudnyj>; informacja o mieście, w rejonie Moskwy, na północ od centrum. Poza zasięgiem sieci metro. Trzeba dojechać kolejką podmiejską.

¹⁰ <http://www.math.us.edu.pl/instytut/historia/antosik/antosik.html>; „ Pracował na różnych uczelniach amerykańskich jako profesor wizytujący; i tak w latach 1974-75 na NCSU, Raleigh i UC SB Santa Barbara, w latach 1981-83 na NMSU Las Cruces, UTEP El Paso i UCSB, Santa Barbara, zaś w latach 1988-91 na UW Milwaukee i NMSU Las Cruces, 1994-95 na NMSU Las Cruces.”

zbudowania Centrum Okulistyki na ul. Ceglanej w Katowicach. Trochę dalej od centrum miasta, niż na ul. Francuskiej, ale mimo wszystko dojazd jest /był łatwy.

Jedna z doktorantek zajmowała się tematyką soczewek kontaktowych. Doktorat obroniła. Pani Profesor Ariadna doprowadziła do produkcji polskich soczewek, o wysokiej jakości, przez firmę Opty z Katowic.

Strona | 5

Ciekawy jest wątek współpracy z prof. Fiodorowem¹¹ z Moskwy. Pracował przez pewien czas w Archangielsku, zdobył sławę, dostał posadę w Moskwie. Miał ogromne osiągnięcia, był słynny na cały sowiecki blok. Do jego ośrodka naukowego w Moskwie jeździła wielokrotnie prof. Ariadna Gierek. Nauczyła się metod prowadzenia kliniki, po powrocie ulepszyła, unowocześniła. Zdobyła kilka własnych patentów!!

Została przez niego oskarżona o plagiat. Czasem trudno się z tego wybronić, jeśli jest to fałszywe oskarżenie - to jest ono szczególnie podłe. Oczywiście dla Niej nie wystarczyła Komisja Uczelniana, wybroniła się przed Komisją Ministerialną.

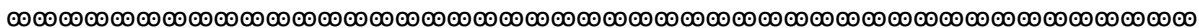
Ojciec Fiodorowa przesiedział 17 lat w sowieckich więzieniach i łagrach. Profesorowi nie chciano dać paszportu na wyjazd do Polski. Ariadna poprzez znajomości teścia – załatwiła sprawę, od ręki. Gościła gościa z Moskwy kilka razy, a jego odwdzięczenie było ??? niezrozumiałe, choć autorzy książki starają się wyjaśnić problem. Dalsze losy Światosława są wręcz niewiarygodne, w czasie pierestrojki założył prywatną klinikę, dorobił się fortuny, kupił helikopter, zdobył uprawnienia pilota i zginął w katastrofie tegoż śmigłowca, sam go pilotując...

Eseista odwiedził jeszcze jedną Uczelnię w Rosji tj. Uniwersytet Techniczny w Iżewsku im. Kałasznikowa. Kto zna Iżewsk¹²? Położony w okolicy Jekaterynburga¹³ (leżącego już na Uralu). Bywają ludzie, którzy mawiają iż w Rosji nic nie ma, czy nie ma poziomu, nic nie osiągnęli itd. Warto na własne oczy zobaczyć jak jest. A jest jednak super. W MADI w Moskwie przez dwie godziny, 5 lat temu, opowiadano i pokazywano jak wygląda system elektroniczny

¹¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Swiatos%C5%82aw_Fiodorow; o Światosławie Fiodorowie.

¹² <https://pl.wikipedia.org/wiki/I%C5%BCewsk>; o Iżewsku.

¹³ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Jekaterynburg>; o mieście.

wspomagania dydaktyki!!!!!! Akurat jest czas wirusa, pewnie ich system przeżywa szczyty popularności i wykorzystania.

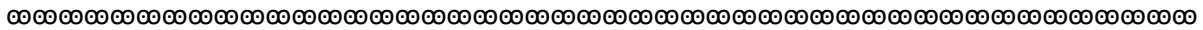
W Polsce w 1980 roku w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja z zakresu okulistyki. Prof. Ariadna Gierek, miała konkurenta naukowego w Polsce, prof. Krwawicza, który posługiwał się metodą (punktowego) mrożenia przy operacji oczu. Generalnie jednak świadczy to o uznaniu dla całego środowiska okulistów polskich. Wyjeżdżała też na inne konferencje międzynarodowe np. do Helsinek w Finlandii.

Strona | 6

Córka Ariadny – Stanisława (imię otrzymała oczywiście na cześć babci) – nie dostała się na uczelnię, na studia medyczne, a tu pracowały mama i ciocia. W końcu pojechała do Greifswaldu w północnych Niemczech, po rocznym kursie niemieckiego, ukończyła studia bez żadnych kłopotów. Jest uroczę zdjęć Naszej Bohaterki Ariadny z wnuczką. Córka też została okulistką i też pracuje naukowo, cytuję jedną Ich wspólną publikację naukową.

Dlaczego w tytule Bohaterka ma podwójne nazwisko? Bo małżeństwo jednak się rozpadło. Dziś Prof. Adam Gierek jest posłem do Parlamentu Europejskiego.

Polecam książkę bardzo. Jest wiele ciekawych wątków, pisali ją dziennikarze. Jak to dziennikarze – lubią sensacje. Jest mimo wszystko, ciekawa historia naszej Bohaterki i dalsze Jej sukcesy naukowe, co w eseju już nie powtarzano. Książka odświeża wiele ciekawych faktów z czasów socjalizmu.

LITERATURA DODATKOWA

W scholargoole – można znaleźć wiele prac naukowych bohaterki:

Strona | 7

Gierek-Ciaciura, S., Gierek-Lapinska, A., Ochalik, K., & Mrukwa-Kominek, E. (2007). Correction of high myopia with different phakic anterior chamber intraocular lenses: ICARE angle-supported lens and Verisyse iris-claw lens. *Graefe's Archive for Clinical and Experimental Ophthalmology*, 245(1), 1-7.

GIEREK, Ariadna, et al. Morphological picture of the iridocorneal angle of the human eyeball viewed under a scanning electron microscope. *Ophthalmologica*, 1974, 169.5: 371-376.

Link

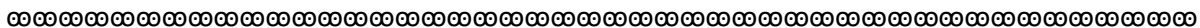
<https://pulsmedycyny.pl/okulistka-kawalerem-orderu-usmiechu-878689>;

informacja o nadaniu naszej Bohaterce **ORDERU UŚMIECHU**:

Źródło: Puls Medycyny

„Pani profesor jest pierwszym okulistą, który znalazł się w zaszczytnym gronie 770 Kawalerów Orderu Uśmiechu. Należą do niego m.in. Jan Paweł II, Dalajlama, Matka Teresa z Kalkuty, Steven Spielberg, Jolanta i Aleksander Kwaśniewscy, Irena Kwiatkowska, Wanda Chotomska, Janina Ochojska, prof. Zbigniew Religa, Marek Kotański. [Nasza Bohaterka] A. Gierek-Łapińska była inicjatorem powołania w 1976 roku pierwszej w Polsce kliniki okulistycznej dla dzieci. Jako pierwsza zaczęła wszczepiać nastoletnim pacjentom sztuczne soczewki po uprzednim usunięciu zaćmy”.

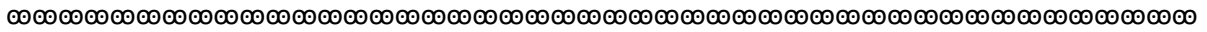

ZDJĘCIA /okolicznościowe/

Wilno – miasto gdzie urodziła się nasza Bohaterka(!)

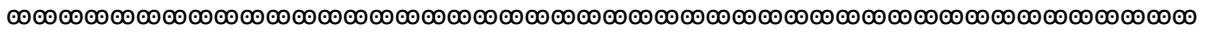
Strona | 8

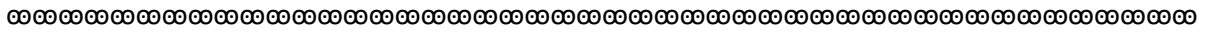

Gotyckie budowle w Wilnie są niezwykle rzadkie;

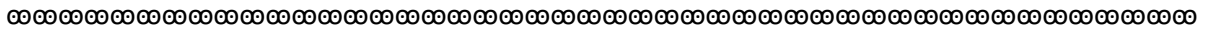
Rodzinę Bohaterki wysiedlono na Śląsk ...

Dziedziniec Uniwersytetu Wileńskiego (dawniej imienia **Króla Stefana Batorego**)

Nagrobek na Cmentarzu Wileńskim na Rossie

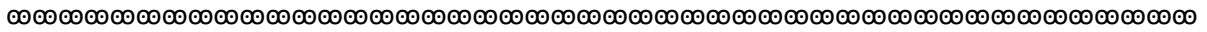

KATOWICE – gdzie nasza Bohaterka mieszkała i pracowała

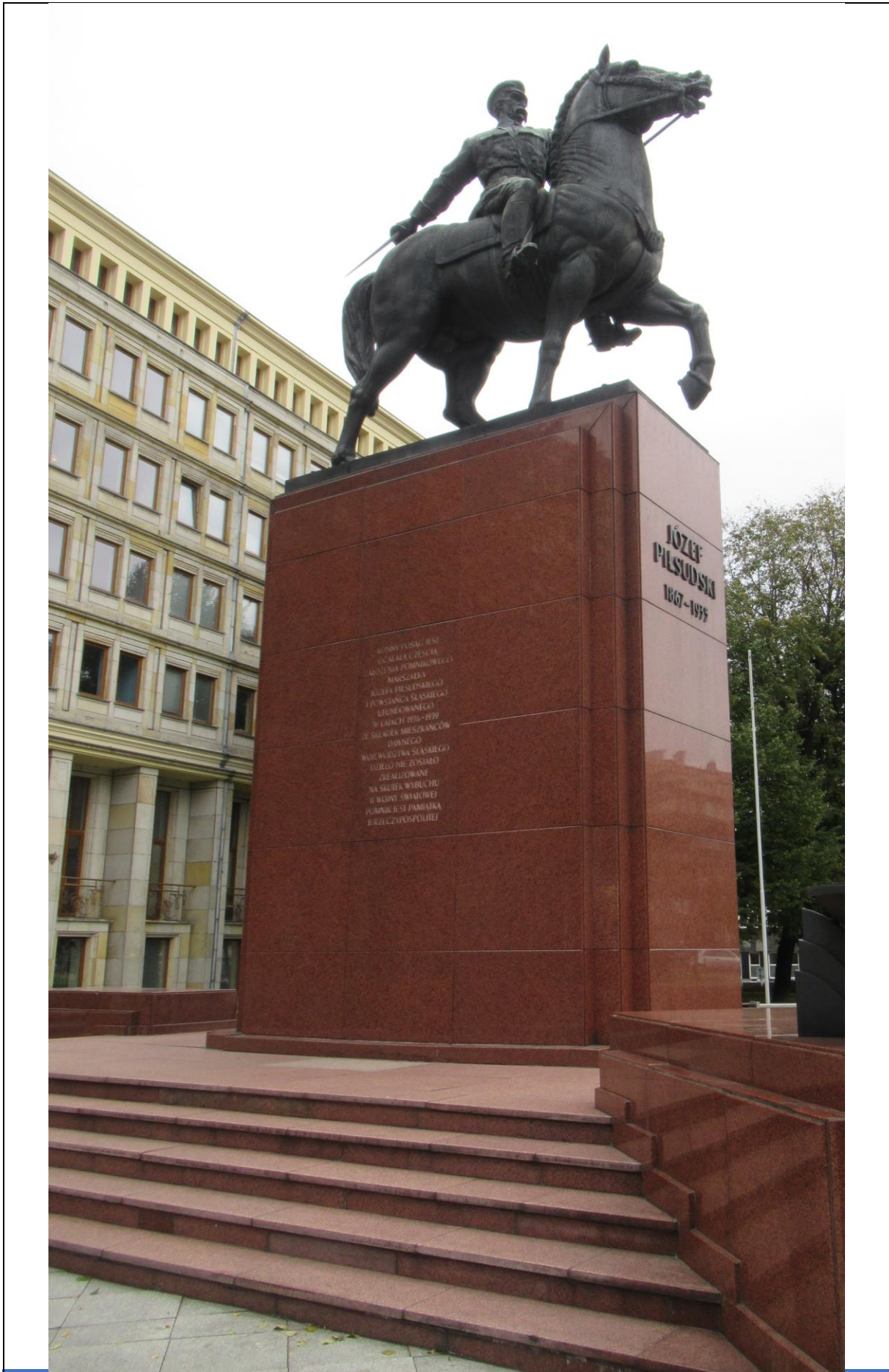
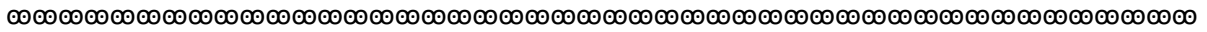
Strona | 12

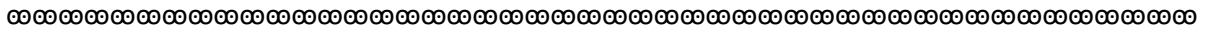

Pomnik bohatera Śląska przed Urzędem Wojewódzkim

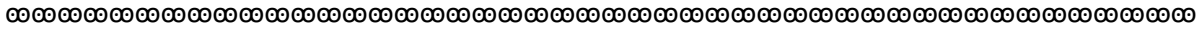

Urząd Marszałkowski - Katowice

Kliniki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego ul. Francuska, Katowice

Wybrane kliniki i przychodnie na ul. Francuskiej, natomiast Centrum Okulistyki zbudowano na ul. Ceglanej, na końcu ul. Wita Stwosza

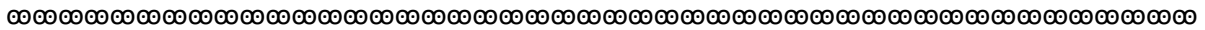

ODDZIAŁY:

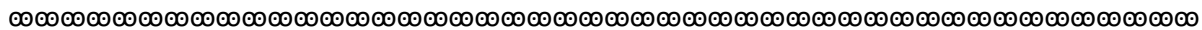
- Oddział Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Oddział Dermatologii
- Oddział Laryngologii
- Oddział Nefrologii, Endokrynologii i Chorób Przemiany Materii
- Oddział Chirurgii Szczękowo - Twarzowej
- Oddział Hematologii i Transplantacji Szpiku (ul. Dąbrowskiego 25)
- Oddział Chorób Wewnętrznych i Chemioterapii Onkologicznej (ul. Reymonta 8)
- Zakład Radiologii: Pracownia Tomografii Komputerowej, Pracownia Rezonansu Magnetycznego, Pracownia Angiografii, Pracownia TG stomatologicznego

PRYZSZPITALNE PORADNIE SPECJALISTYCZNE
udzielają porad w zakresie:

- Endokrynologii
- Hematologii
- Kardiologii - Nadciśnienia Tętniczego
- Leczenia Chorób Naczyń - Chirurgii Naczyniowej
- Nefrologii
- Dermatologii i Wenerologii
- Onkologii
- Chirurgii Ogólnej
- Chirurgii Onkologicznej
- Otolaryngologii
- Audiologii i Foniatrii
- Chirurgii Szczękowo - Twarzowej
- Transplantologii - przeszczepy narządów
- Transplantologii - przeszczepy szpiku

Kliniki mieszczą się w budynkach z XIX wieku,
ale na plakatach na murze są zdjęcia z aparaturą z XXI wieku.

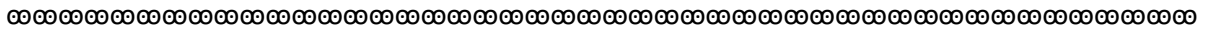

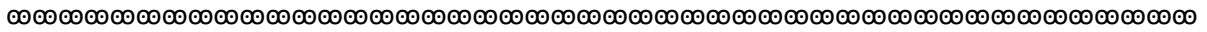
Teść naszej Bohaterki – Edward Gierek, na pierwszym planie (oraz gen. Jerzy Zientek)

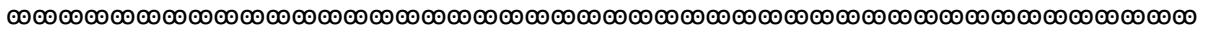
Dwa archiwalne (czarno-białe) zdjęcia pochodzą ze zbiorów Muzeum Historii Katowic.

(Eseista dziękuje za udostępnienie tychże zdjęć)

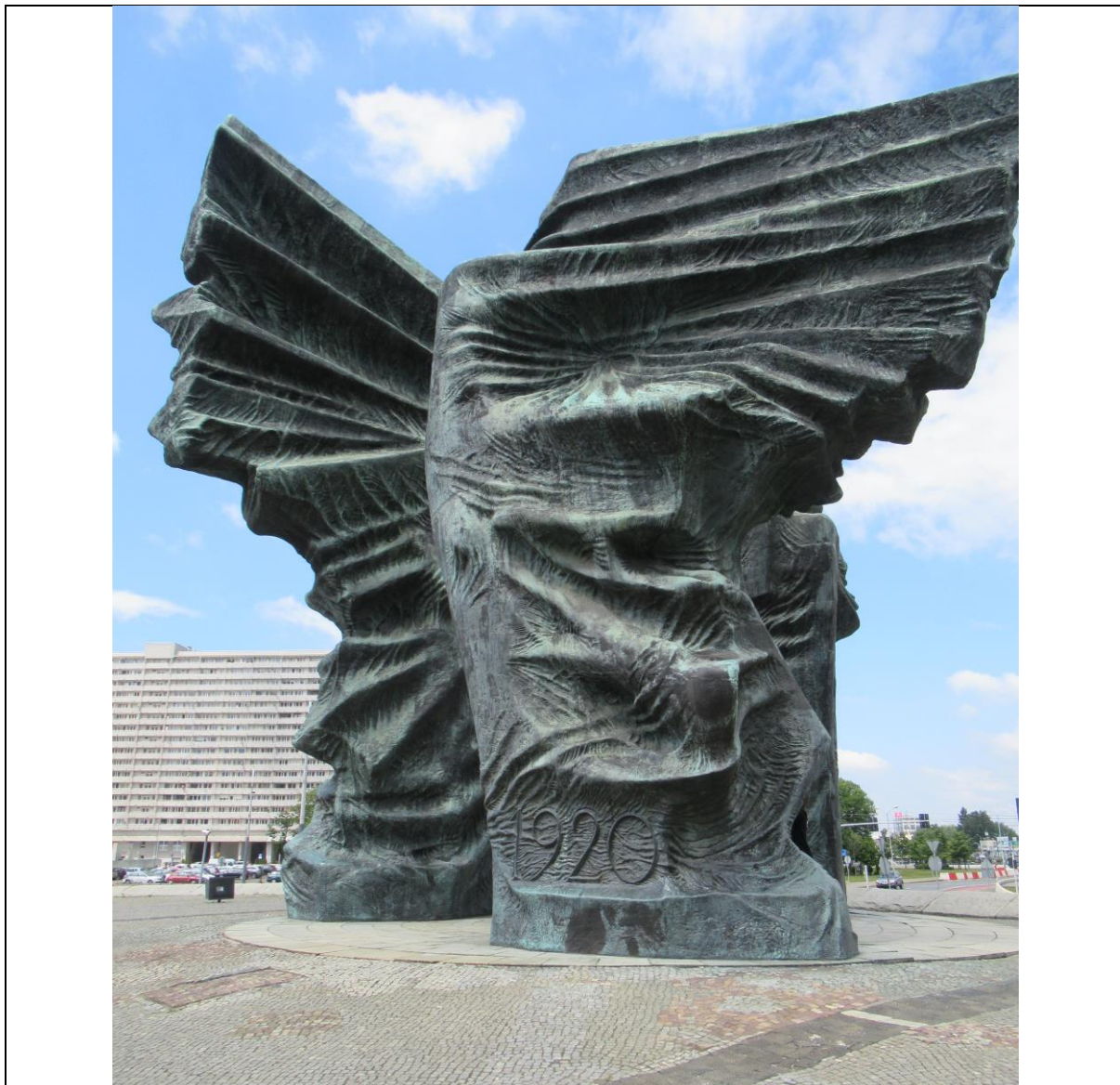
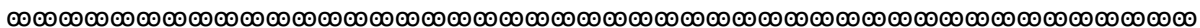

Symbol Epoki Gierka – tzw. Mały Fiat, produkowany w mieście eseisy (Bielsko-Biała);
Ariadna Gierek – zdobyła przydział na POLONEZ-y dla swoich współpracowników

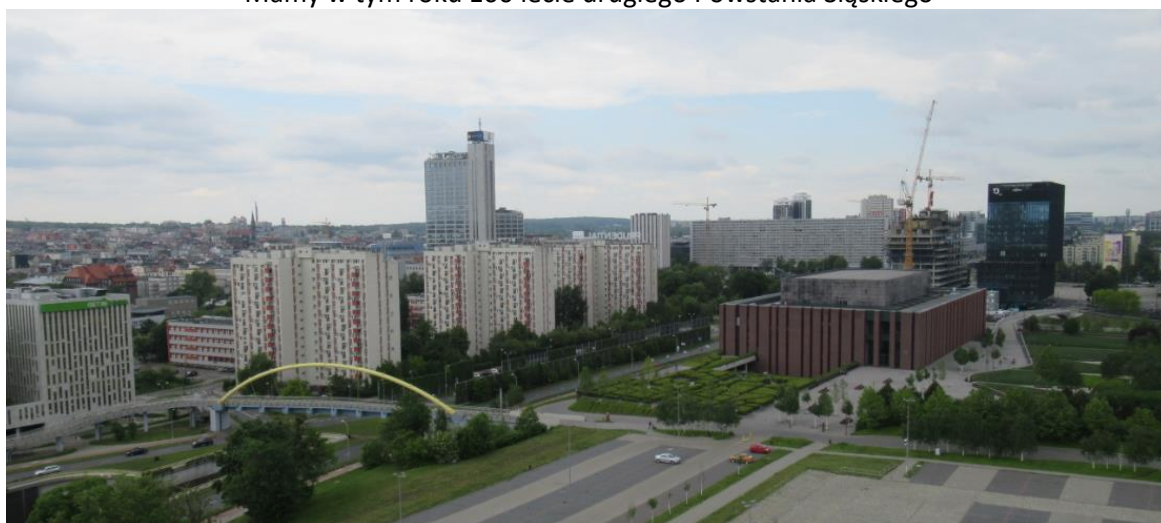

Słynny SPODEK, po prawej „wygłup” architektoniczny;
eseista nie może pojąć dlaczego nie zachowano większej odległości od ‘kultowego’
znaku rozpoznawczego KATOWIC ????????????

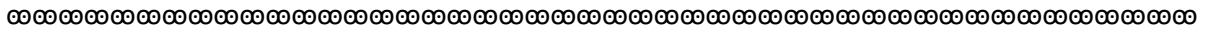

Mamy w tym roku 100 lecie drugiego Powstania Śląskiego

Żegnamy Katowice, miasto naszej Bohaterki – widok z wieży widokowej należącej do Muzeum Śląskiego w Katowicach

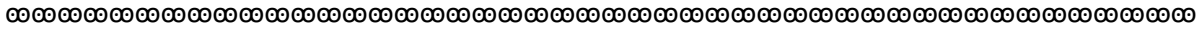
MOSKWA – miasto gdzie BOHATERKA jeździła wielokrotnie – wymiana naukowa

Jeden z Carskich Pałaców przy Prospekcie Leningradzkim;
dziś Pałac Ślubów

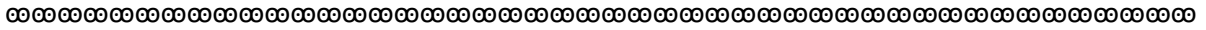

Widok na Plac Teatralny w Moskwie;
po lewej Teatr Bolshoi, po prawej Hotel METROPOL

Plakat Teatru Balshoi w Moskwie – „tak postępują wszystkie kobiety” – dla tych co nie czytają po rosyjsku

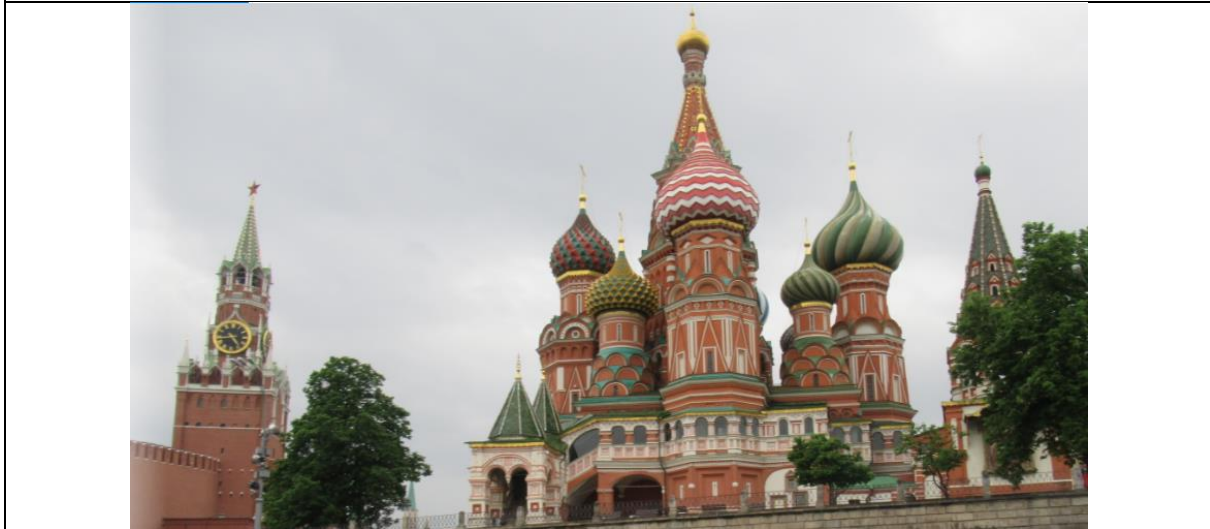
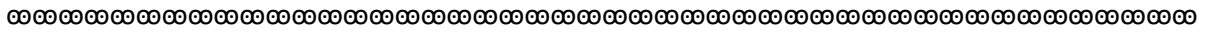

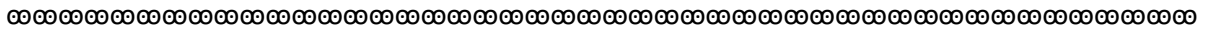
Eseista był na spektaklu baletu – Eugeniusz Oniegin – jedna z bohaterek to TATIANA

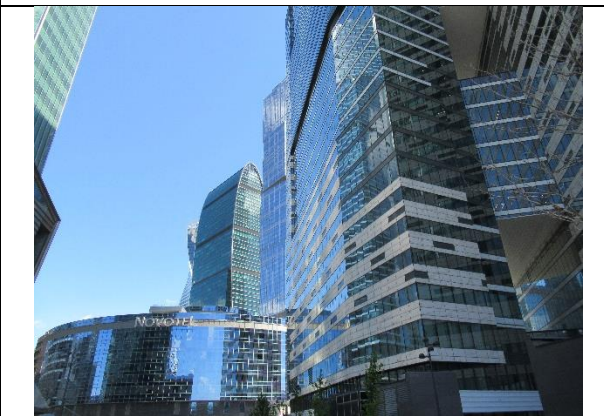
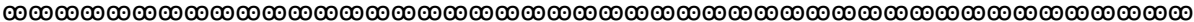

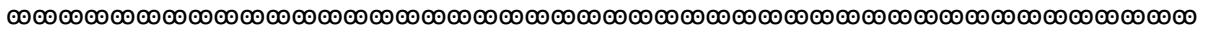
Widok z Teatru na pobliski HOTEL METROPOL

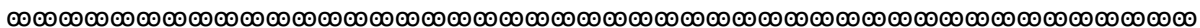
Wszystko dla kobiety w domu towarowym GUM na **Placu Czerwonym** w Mokwie!!!!

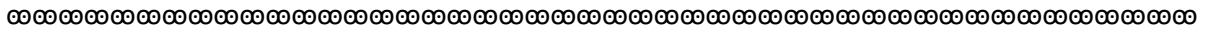

MOSKIEWSKI Manhattan – mało znany

Uniwersytet MFTI

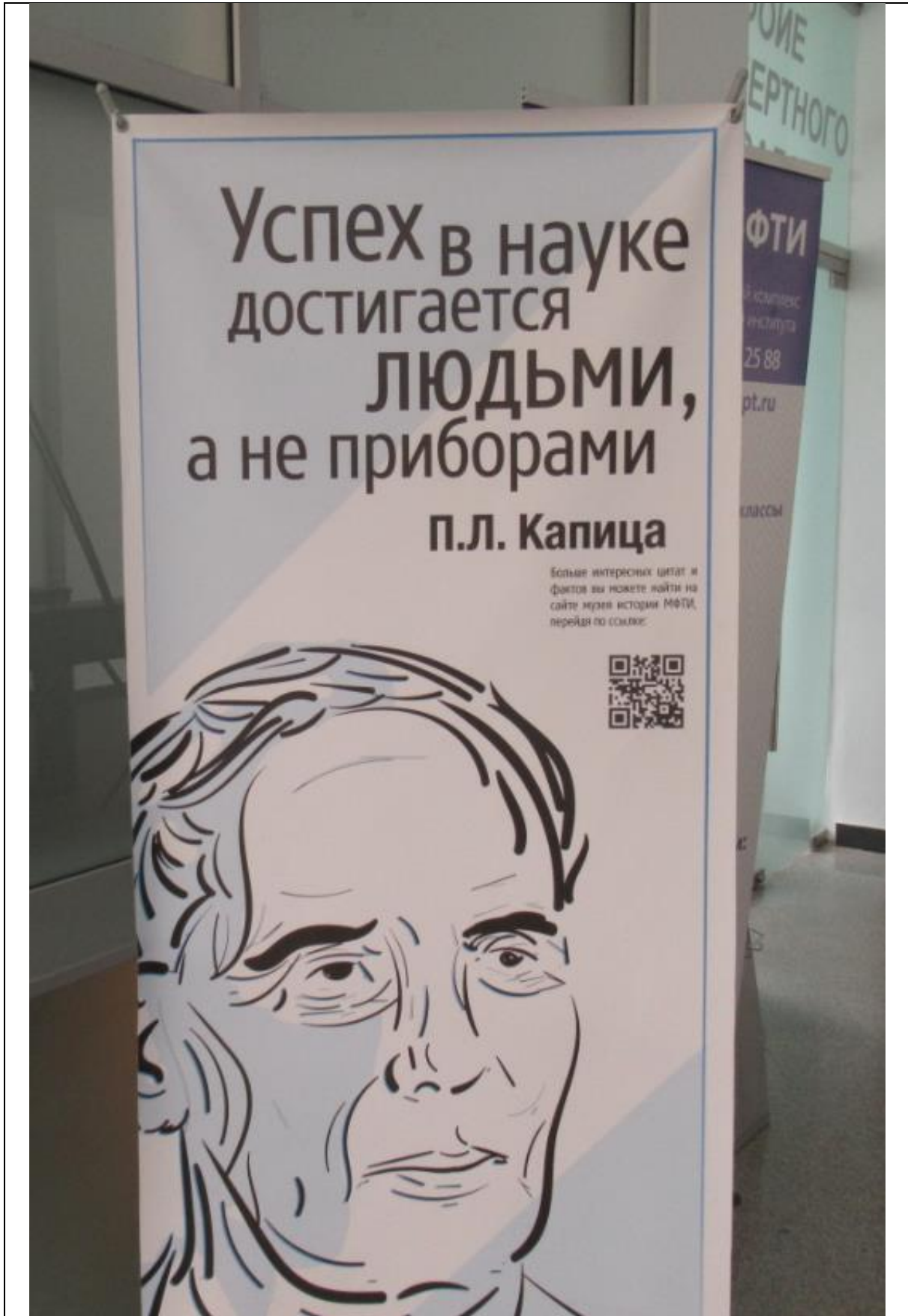
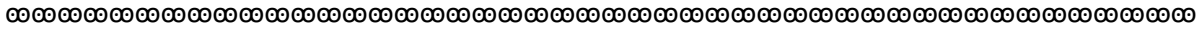
– założony na podstawie zarządzenia Rady Ministrów ZSRR – 17 września 1951 roku

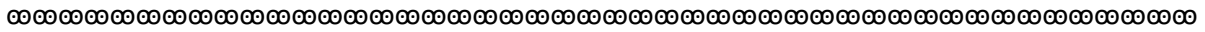
Jeden z podmoskiewskich Uniwersytetów MFTI – Fizyczno-Techniczny, Moskwa w oddali po lewej stronie; zdjęcie wykonane z balkonu akademika

Budynek dla kierunku „Matematyki Stosowanej”

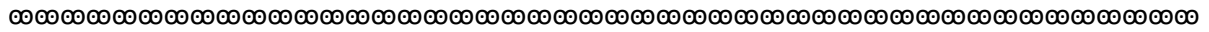
Postęp w nauce osiąga się dzięki ludziom, a nie przyborom/przyrządom;
dlatego w naszej serii jest wiele postaci HEROIN - PROFESOREK, które ucierpiały od najeźdźców

Piękne budynki Uniwersytetu, konferencja z grafów miała obrady w kilku z nich (sekcje)

Akademik w którym mieszkał eseista na przedostatnim piętrze

Dziękuję bardzo Dyrekcji **Muzeum Historii Katowic** za pozwolenie zrobienia i publikacji (czarno-białych) zdjęć ze zbiorów Muzeum.

Z Wyrazami Szacunku
Stanisław Zawiślak

Pozostałe zdjęcia wykonał eseista – Stan Zawiślak.